

életére és munkásságára. 1988. április 21-e óta róla van elnevezve a város egyik legnagyobb általános iskolája.

Krúdy Gyulát (Nyíregyháza, 1878–1933, Budapest) prózairodalmunk egyik legkiemelkedőbb egyéniségét is családi kötelék fűzte Várpalotához. Palotai volt a nagyanyja, itt született az édesapja, és ő is gyakran időzött Várpalotán gyermekként és felnőttként is, sőt egyik írása arra enged következtetni, hogy egy ideig elemi iskolába is itt járt. A régi Várpalota, annak hangulata, romantikája, különös emberei, a hajdani Loncsos szőlőhegy prэшázai, a várostól már távolra szökött Bakony sudár fái sejtelmes zúgásukkal, makkoltató kanászaikkal, betyártörténeteikkel és varázssukkal a Krúdy-regények és elbeszélések egész sorában élnek tovább. Méltán tekinthetjük a legpalotaiabb írónak és Várpalota legnagyobb írójának. Domborműve és emléktáblája van a városban, s az ő nevét viseli a városi könyvtár is.

Számottevő munkásmozgalmi tevékenység az osztályellentétek növekedése ellenére sem alakult ki Várpalotán. Már 1906-tól nyomon követhetők ugyan a szocialista mozgalom szervezkedési kísérletei, komolyabb eredményei azonban csak 1917-től, a nagy októberi szocialista forradalom hírének ide-érkezésétől a Tanácsköztársaság leveréséig terjedő időben voltak. Előtte és utána a várpalotai munkás-ságnak nem sikerült legális szervezeti keretet biztosítania harcaihoz. A szociáldemokrata pártnak nem volt helyi szervezete. A szakszervezet többször megalakult, de nem tudott tartósan meggyökeresedni, mindannyiszor fel is oszlott. Ennek ellenére is volt azonban kapcsolata a palotai munkásságnak a mozgalommal, amit mindennél jobban bizonyítanak az 1920-as évek sztrájkmozgalmi, amelyeknek egy része helyi kezdeményezésre, másik része pedig az országos megmozdulásokkal összhangban történt.

Az 1920-as évek sztrájkmozgalmainak az 1930–1944-ig terjedő időben nem volt folytatása. Ennek többféle oka volt. A régebbi megmozdulások vezetőit